

Štajero" izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krome, za Ameriko pa 6 krome; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. seprodajajo po 6 v. Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak terek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za 6 krat razdeljeno peti vrstico 1 krat 15 h, 2 krat 25 h, 3 in večkrat 35 h. Pri večkratnem oznamilu se cena primerno zniža.

Štev. 16.

V Ptiju v nedeljo dne 21. aprila 1912.

XIII. letnik.

Koroški volilci v okraju Beljak (Villach) pozor!

Zopet vas kličejo resni časi na volišče, treba je, da izpolnite svojo državljanško dolžnost in svojo pravico kot davkoplăčevalci. Dne 23. aprila boste na volišču odločili, kdo naj odslej vaše interese v državnem zboru zastopa, brani ter pospešuje. Treba vam je izvoliti poslanca, ki je vaše krvi in vašega mišlenja, katerega srce bije kakor vaše . . .

Volilci! V tem volilnem okraju prideta le dva resna kandidata v poštov: socialni demokrat Gröger in pa sin koroških kmetiških starišev dr. Hans Angerer. Eden od teh dveh bode izvoljen.

Zakaj se grè? Beljaški volilni okraj je večinoma kmetiški. Izvoljeni posланec se bode moral torej v prvi vrsti brigati za kmete in zadave, sploh pa za zadave srednjih stanov (malih kmetov, obrtnikov itd.). Tega po našem mnenju socialni demokrat ne sme in tudi ne more. Voditelji socialne demokracije so stokrat ustmeno in pismeno izjavili, da mora mali obrtnik in rokodelec izginiti. Izjavili so, da mora kmet zadnej gnojische i zgnabit. Vsled judovskega vpliva hočejo socialni demokratje, da biva na svetu edino veliki kapitalizem in pa proletariat. Vsi srednji stanovi pa naj izginijo. Temu nasprotno pa pravimo: Vsaka država mora poginiti, ako nima pravega in zdravega kmetijstva ter obrnštva. Naš kmet mora se obdržati na svoji gradi, on mora gospodariti na svoji zemlji, — naš obrtnik pa mora vstavljalni in preprečiti nezmerno požrešnost velikega kapitala. Kdor hoče kmeta in obrtnika uničiti, ta ni naš prijatelj! Zaradi tega pa tudi volilci v beljaškem okraju ne morejo socialnega demokrata voliti . . . Fabrični delavci si naj izvolijo svoje socialistične poslance, — kmetje in obrtniki pa tega ne morejo storiti! Socialistični program je v velikanskem nasprotju s kmetskimi potrebami. Ali zamore kmet 8 urni delavnik vpeljati? Ali naj kmet svojega hlapca le 8 ur delati pusti? Živino je treba krmiti, ne pa tako, kakor mrtvo mašino. In zemljica ne pozna nikakoršnjih "programov", temveč le lopato in motiko . . . Kmet bira v revščini, fabrični delavec pa se mu smeji, dokler zamore še svojo delavsko moč kapitalistu prodajati. Ali končno pošle fabrika svoje izmozzane delavce zopet nazaj, — kmet jih mora poahljene in revne s svojimi davki izdržati.

Mi priporočamo torej slovenskim volilcem, naj zapišejo dne 23. aprila na svojo glasovnico ime:

Dr. Hans Angerer.

On je že v deželnem zboru dokazal, da mu gre ljubezen do kmetiškega stanu čez vse. Dr. Hans Angerer je v deželnem zboru vedno podpiral kmete in obrtniške interese. Vse laži, ki jih trosijo nasprotniki, je lahko zavreči. Tako n. pr. hujskarija, da je dr. Angerer slab kriščian. Pribijemo i na tem mestu, da je dr. Angerer človek, ki veruje na Kristuza, — soci-

alno-demokratski kandidat pa ne veruje nicaesar, on se ne briga za nobeno cerkev, on je glasom uradnih poročil "konfessionslos", to se pravi: on ne pripada nobeni veri! Takih stvari bi še lahko mnogo omenili, ako bi bilo to treba.

Volilci! Socialni demokratje delujejo za svojega kandidata z vsemi kriplji. A ta kandidat mora biti v svojem srcu proti kmetu in obrtniku. Ne rečemo to iz političnih vzrokov, kajti vsa politika ni piškavega oreha vredna. Nam se grè le za stvarne razloge. Zastopnik fabričnih delavcev ne more biti zastopnik kmetov in obrtnikov . . .

Gröger je socialni demokrat, — edin oziroma kandidat, — se ga kmetje ne morejo veseliti. Kajti kmet visi na svoji gradi. Volilci! Gotovi kranjski hujščki agitirajo zdaj za brezverca in protikmetskega kandidata. Slovenski kmetje na Koroškem pa bodo jo zapisali na glasovnico ime:

Dr. Hans Angerer.

(Naprej v rubriki "Iz Koroške" na strani 4.)

MOJA STARA

Izkusnja me uči, da rabim za negovanje moje kože le Stecken-pferd-lilijino-mlečno milo od tvrdke Bergmann & Co., Tschchen a/E. Kos za 80 h se dobi povsod 229

Politični pregled.

Skupni proračun za 1912 je bil te dni objavljen in prinaša sledeče zanimive številke: Skupne potrebščine znašajo 470,923.322 krome, to je za skoraj 22½ milijonov več kakor lansko leto. Colninski preostanek prinaša skoraj 183½ milijonov krome. V zmislu kvote bosta morali torej avstrijska in ogrska državna polovica okroglo 287½ milijonov krom preskrbeti, to je zopet za 10½ milijonov več kakor lansko leto. Od te velikanske svote bode plačala Avstrija 182.8 milijonov, Ogrska pa 104.6 milijonov krom. Poleg tega pride še za bosanske komande in vojake na Avstrijo 12.7 milijonov, na Ogrsko pa 4.6 milijonov krom izdatkov. Potrebščine ministerstva za zunanje zadave so se povisale za 673.787 krom. Potrebščine za armado so postale za 18.136.000 krom višje; poleg tega je še 5.2 milijonov posebnih potrebščin. Potrebščine za vojno mornarico so se povisale za več kot 3½ milijonov krom. Skupne potrebščine za armado in mornarico znašajo 449.423.881 krom, to je torej za čez 21½ milijonov krom več nego v preteklem letu. O proračunu bodo ob pričiki še natančneje govorili.

Iz cesarske družine. Nadvojvodinja Elizabeta Franciška, hčerka nadvojvode Franca Salvator se je po cesarjevem dovoljenju zaročila z grofom Waldburg.

Panslavizem. Dne 7. t. m. obdržala je češka državno-pravna stranka zborovanje. Izrazilo se je javno željo, da bode narodna vojna Čehov in Srbo-Hrvatov dovedla do uresničenja samostojnega češkega kraljestva na severu in polno neodvisne Hrvatske na jugu monarhije. Pobožne želje!

25 letnico kot generalni adjutant našega cesarja praznoval je te dni grof Paar. Dobil je izredno veliko prisrčnih čestitk.

Izgnan iz Avstrije je bil najemnik laškega teatra v Pulju. V njegovem teatru so namreč laški iridentisti protiavstrijske izgrede delali.

Preiskava proti oficirjem. Zaradi irredentovskih izgredov v puljskem gledališču se je pričela tudi preiskava proti raznim oficirjem, ki vkljub izgredom teatra niso zapustili.

Največje kanone za vojne parnike ima zdaj Nemčija. Ravnokar jih pri Kruppu izdelujejo. Kanoni so 343 in 38 centimeterski. Cev je 20 metrov dolga. Nabasa se tak kanon s 315 kilogrami smodnika, krogla tehta 750 kil. Strelja se lahko 32 kilometrov daleč. V bližini prebije izstreljena krogla 1.3 metra debelo pamersko ploščo. Res, človeški duh je neumoren v izumenjanju novega mocilnega orodja.

Henri Brisson †. V Parizu je umrl predsednik državne zbornice francoske Henri Brisson.

Zarota. Mehikanska vlada je baje odkrila veliko zaroto. Zarotniki so hoteli mehikanskega prezidenta umoriti in razna javna poslopja razstreli. 25 zarotnikov se je zaprlo.

Grozovita nesreča na morju.

Okruglo 1500 oseb utonilo.

Mnogo nesreč se je že na morju zgodilo, a tako velike še ne, kakor zdaj. Potopila se je namreč največja barka sveta, "Titanic" angleške družbe "White Star Line", z njo pa nezmerski zakladitev okroglo 1.500 oseb.

Parnik "Titanic".

Največji parnik sveta "Titanic" je bil ponos Anglije. Zavzemal je 45.000 ton; prostora je imel za 5000 potnikov in 900 mornarjev. Opremljena je bila ta palača na vodi z vsem luksusom. Imel je lastno gledališče, restavracijo, kavarno, športno igrišče, 350 kajut I. razreda, 350 II. in 700 III. razreda, pa še prostora za nadaljnih 3000 potnikov. Ta krasni parnik na pravil je ravno svojo prvo vožnjo in zdaj ni ničesar več od te krasote ostalo, vse počiva na dnu atlantskega morja . . .

Kako se je nesreča zgodila?

Parnik "Titanic" je v atlantskem morju na visoki Race zadel v veliki ledeni ledenu gora), ki plavajo zdaj po morju. Sunek je bil tako močan, da je bil sprednji del parnika zdrobljen kakor jajčja lupina. Speči potniki so planili na krov. Pričelo se je takoj brezčično brzojavljati na pomoč in razni parniki so tudi prihajali. A prišli so večinoma prepozno. Edino parnik "Charpatia" je rešil okroglo 700 oseb. V zgoraj nesreča je reklama. Družba "White Star Line" je dala namreč kapitanu ukaz, da naj prekosi vse doslej dosegene hitrosti. In mož je tako hitro vozil, da je moral v ledeni trčiti. In tako se je potopil parnik, ki je bil 265 metrov dolg in 28 metrov širok.

Koliko oseb je utonilo?

Natančnega poročila se v tem oziru še nima. Na eni strani se poroča, da je **utonilo okroglo 2000 oseb**, medtem ko so okroglo 700 oseb, večidel žensk in otrok rešili. Od druge strani zopet pravijo, da je le 1395 oseb utonilo. Na parniku so se zgodili grozoviti dogodki. V strašnem obupanju so se ljudje borili za prostorčke v rešilnih čolnih, skakali na kose leda, kjer so potem zmrznili ali utonili. Tudi razburjenje v New-Yorku je velikansko in splošno se dela kapitana Shmita odgovornega. Potniki so večinoma Amerikanci in Angleži, med njimi mnogo visoke gospode. Mogoče je pa tudi, da se je nahajalo na krovu nekaj hrvatskih izseljencev.

Prizadeta gmotna škoda.

Potopilo se je seveda tudi velikansko premoženje. V par urah je morje najmanje vrednosti za 500 milijonov krov požrlo. Številke kažejo sledečo sliko: Troški zgradbe parnika 64 milij. krov, biseri in dijamanti ter denarji potnikov 120 milij., potno blago 250 milij., blago v prostorih za skladišča 100 milij., poštne pošiljatve 5 milij., skupno torej 539 milijonov krov. K temu pride še okroglo 58 milijonov zavarovalnine potnikov.

O grozoviti tej nesreči prinesli bodoemo še podrobnejša poročila.

Dopisi.

Polensak. Vera peša; zakaj? V zadnji številki smo poročali, kake pridige ima naše Podplatnik, da drugo ni slišati, kakor „kurve“ in „kurveži“. Tedaj je prinesel list „Slov. gospodar“ članek, v katerem pravi: Mi pošteni farani, ki smo bili pri tej pridigi navzoči, trdimo, da je to popolnoma prav! ... Dragi „Štajerc“, kaj praviš Ti k temu? Vprašamo tudi mi g. Podplatnika, kdo so tisti pošteni farani, ki se jim to tako dopade v cerkvi govoriti besede, kakor „kurve“ in „kurveži“, kateri pravijo, da je to prav? No, no, toti pa že morajo biti ta pravi! Jaz mislim, da so toti „pošteni farani“ oni župnik sami! Ako se Vam klorikalcem tedaj ta pridiga tako dopade, potem se lahko zberete včasih in Vam gosp. Podplatnik napravijo tako pridigo, da bo nekaj. A take sestanke morate imeti v Ptaju pri „kicerikiju“, ne pa v cerkvi. Stalo je tudi v „Slov. Gospodarju“, da ta pridiga ni bila po volji samo „štajercijanskim bratcem.“ Mi „štajercijanski bratci“ pravimo, da besede „kurve“ in „kurveži“ ne slišijo v cerkev, niti ne v gostilno, kakor se tega mi sramujemo v gostilni govoriti. „Štajercijanski bratci.“

Hoče. Ljubi „Štajerc“! Ne misli si, da samo doma za pečjo sedim; pravijo, kdor doma za pečjo sedi, ta nič vreden ni. Jaz pa, ljubi „Štajerc“ tega ne maram. Če mi čas dopušča, grem na sprehod, pa brez Tebe ne. Vzel sem Te tudi v nedeljo seboj, ker brez Tebe mi je predolg čas. Tako sem se sprehajal po lepi beli cesti od Frama pa do Hoč. Poslušaj me, ljubi moj „Štajerc“, kaj se mi je prigodilo! Ko prijem blizu Hoč, zagledal sem „čuke“. O ti 300 raztrganih rešet, ko bi Ti to videl, ljubi „Štajerc“, bi pač od smeha počil. To ti je bilo kakih 10—12 „čukov“, pa nobeden nič perja, le g. Baznik je eden spremjal, ki je imel par brkic pod nosom; ta bo gotovo „feldwebl“ teh

„oberčukov.“ Veš, to so še drobni ptički, ti čuki, niso vsi skup za enega pravega moža; prav lahko bi te paglavce povil kaplan Baznik v svoj frak. Ljubi „Štajerc“, kar Bog hoče, tako pa mora bit. Tako se je tudi meni zgodilo. Nekaj uric sem se mudil v Hočah, potem pa sem jo zopet navihal nazaj proti Slivnici. Pa glej spet čudo. Iz Lesjakove gostilne pripodili so se ti drobni „čuki“ in sfrčali naravnost v kegljišče; takoj za njimi izstopi „čukolovec“ kaplan Blaznik, in glej čudo, na en Baznikov žvižgec so zopet prifrčali nazaj k njemu. Ljubi „Štajerc“! Opazoval sem še potem te gole „čukece“ in „čukolovca“ Baznika, ki so jih labkhi pet od kurili proti Hočam. Jaz pa sem si pridobil nekaj priateljev in zapeli smo si proti Framu eno prav veselo:

Smo luštni, veseli,
Veselga srca;
Smo z luštniga kraja,
Z Ješence doma.

Iz Ješence. Ljubi „Štajerc“! Zadnjič si nam nekaj prinesel o našem vrlem županu, pa kakor te prosimo, daj nam zopet prostora; naj izve svet, kako se pri naši občini gospodari. Veš, ljubi „Štajerc“, to je smola za našega starega župana Mihla. Čeprav so naš „očka Mihl“ slovensko-katoliško misleči mož, postanejo tudi večkrat „nemški“ klerikalec. Tako so tudi dovolili svoji lepi hčerki Miciki, da kar ona žihet izpolni živinski potni list v nemščini in kar sama podpiše njih ime. Seveda, kakor znano, niso „očka Mihl“ nič „šriftlih“ in zato moramo imeti ubogi Ješenčani žensko na županskem stolcu namesto župana. Dragi bralci „Štajerca“! Eden tak fino napisan živinski potni list smo oddali okrajnemu glavarstvu v Mariboru, na katerem se čita tako-le: „eine Stik Stuhle Lichtbraune mit Stern hinten, links fesel weis nach Petau.“ Kaj rečete, dragi bralci „Štajerca“, ali ni županova Micika dobro napisala? Radovedni smo, kaj poreče k temu okrajno glavarstvo! Kaj ne, očka „Mihl“, to je pač prešmentana smola. Vprašamo Vas, g. župan, zakaj pa niste pokazali na dan 13. tistega dovoljenja od okrajnega glavarstva, da sme Vaš mladoleten sinček streljati, ker je sam povedal, da še ima 2 leti pravico streljati! Zakaj niste pokazali to dovoljenje orožniku, ko Vam je odvzel možnar? Kaj ne, „očka Mihl“, sinček Vam je na čast izvolitve streljal, pač pa boste sedaj videli, kako boste Vam okrajno glavarstvo streljalo. Ne mislite si, „očka Mihl“, da ste Vi najbolj pameten človek v občini in da ste Bog ve kaj! Tudi to Vam povemo, da ne smete misliti, da sme Vaš mladoletni sinček delati, kar bi se mu poljubilo; postava naj bo za vse ednaka! Zapomnite si dobro, očka župan, tale nemški izrek, ki pravi: „Der Krug geht so lange zum Brunnen, bis er bricht!“ Za zdaj dovolj, ljubi „Štajerc“! Prosimo te prihodnjič za ostrejšo krtačo. Vam pa na zdravje, naš novo izvoljeni rihtarček.

Več naprednih „Štajercijancev.“

Ješence. Ljubi naš „Štajerc“! Ali si že slišal, kako Te je nek dopisun v „Slov. Slepjarju“ osramotil? Pa ne boj se, dragi „Štajerc“, kar „Slepjar“ poroča, je pač od začetka pa do konca laž. Res je, kar si pisal „Štajerc“ in tudi res je, da je dopisnik na Ješenci. Tudi to je res, da nekateri Ješenčani prav dobro poznajo Baznika, kaplana v Hočah. Ljubi „Štajerc“! Pač pa, kaj je zadnji „Slepjar“ poročal iz Ješenc, ni bilo na Ješenci spisano; pač pa stanuje tista budica v Framu. Mi ga prav dobro poznamo. Svetujemo tebi. Črnosukni dopisun, da pustiš nas in našega „Štajerc“ v miru, ker vemo, da je tvoja suknja polna prahu in pripetilo bi se, da bi ti jo tako očistili, da bi bil bolj čist, kakor da bi te gg. frančiškanarji izpovedali. Torej le ostani tam, kjer si, ker mi te itak dobro poznamo, in ne bilo bi dobro z nami v dotiku priti, ker potem bi odprli škatljico, v kateri se hranjujejo nelepe reči. To smo hoteli temu črnosuknežu in „Slov. Slepjarju“ odgovoriti. Ti pa, ljubi „Štajerc“, zdrav in krepak stopaj tvojo pot naprej!

Te pozdravlja tvoj prijatelj

Kajtebmars.

Razvanje. Dragi Bohovljani! Kaj ste storili pri vaših občinskih volitvah? Ne veste prav, kaj se je zgodilo, razven da so napredno misleči možaki pri volitvi zmagali; ali kaj se je našemu Bazniku zgodilo, tega ne veste, ker zdaj ga

ne vidite v svoji dolgi črni sukni po kri ga špancirati. Ker se ni Bohovsko občinsko oddelek ništvo v slovensko-klerikalno krilo zval dravje tudi njemu vse veselje odbilo, postal je kri. K vidi od žalosti gluh in mutast. Če se sneli? E tem gospodom in ga pozdraviš „dober dan lelavški ne odgovori; ako mu reče drugi pot zavab „hvaljen bodi Jezus Kristus“, zopet molči reba Kristov namestnik to! Eno slučaj! Sneli, k kaplan Baznik na dan 12. t. m. na Pines ma sv. Lenartu mašo brati. Srečal ga je en gola pri kateri ima vsak dan z g. administratom rosto vati in če on tega gospoda, ker je tudi nadalj pozdravi, se ta dvakrat zahvali; ali Bazniego mu ni za pozdrav zahvalil. Koj za tem gov dom gre en fant, kateri je že Baznika posled in ta ga prav lepo pozdravi „hvaljen bodi Kristus“; tudi temu fantu se Baznik za pozdrav ni zahvalil. Kaj porečeš, ljubi bohovljenci ali je ta g. Baznik postal gluh in mustačedel voljo Bohovskih volitev? ali se v šolskih i te kjer si je precej dolgo hlače trgal ni tolikočite učil, da se ima za pozdrav zahvaliti? To šelene hlapec, ki je pri kratki pameti, ve, kaj in storiti. Tako, g. Baznik! poboljšajte se, vero, in v Razvanski šoli nemški verouk, stite politiko in zahvaljujte pozdrave, ker gače vas ne bomo farani več pozoravljali.

En potovalec s Pohorja v Lenart.

Sv. Rupert slov. gor. Žalostno so nam zvonovi; umrl nam je naš zelo spoštovan činski predstojnik v Črmlenšaku Johan Dobil je dober gospodar in občno spoštovan naši občini, trden značaj kakor skala. Številen zmirom na naši napredni strani. Zemljega zdravje bode vremu možu lahka!

Iz Oseka pri Sv. Trojici. Gospod urakakor smo čitali zadnjič v cenjenem listu, da so nekateri tukajšni posestniki vali kovaču, da bi si sprosil od Roškarja vilo za glavo; ker pa se njegova žena bo, ki je bi prišel bogve kam vsled prepozne določila, ga je začela zadnjič sama z maziliti. Verjonski „nadžupan“, tebi tujemo, pojdi raje kak bi šel v Osek na cijo, našemu Južku pomagat krav vrata gmajno ... Prihodnjič kaj več!

Mesto ali dežela?

Važna za stariše in otroke je izvolite vega poklica. S tem vprašanjem se hočem nes pečati; omenili pa bodo le orfe vrstovški klica, pri katerih se hitro nekaj plače.

Kot najbolj prijetni in dobičkonosni se smatra v večini slučajev delo v fabriki: se oprime vsako leto na tisoče otrok iz Zlasti so to otroci malih kmetov, ki ne na očetovi posesti plače doseči; hitro isčejajo tega delo in zaslужek v fabriki ali sploh medtem ko srednji in večji kmetski posestel nimajo delavskih moči.

Kakšne dobičke ime v mestu uslužbeni lavec? V prvi vrsti — in to vleče najbolj imo višji zaslužek v gotovem denarju. Na je delavski čas v industriji in trgovini več krajši ter natanko obmejen. Z zadnjim življenjem so vse obveznosti napram delodob končane. Kratki delavni čas daje delavcem inočliko, poiskati si zabave, ki jih nudi marsikateri mladi človek se po tej zabavi sebno želi.

Ali zdaj vprašajmo: kakšne škode prdelo v mestu? Mislimo zopet v prvi vrst industrijske delavce. Ure dolgo morajo ljudje v fabriki najednostavnejše delo izvršiti daleč od svežega zraka in proste nature. njeni fabrični delavec svoje družine večino dnevu sploh ne vidi, ker stanuje tam z predmetstju. In kako stanuje?! Stanovanja nih delavcev so večidel grozno žalostna. premnogo zavžitih mestnih zabav oslabi čevo truplo in pelje k bolezni ter hiranju. nimo tukaj le, kako grozovito se širi med nim prebivalstvom jetika ali sušica. Na Nem p. pride na 1000 smrtnih slučajev na v okraju Köln 119 1/2, Wiesbaden 133 1/2, v Prusiji 59 1/2, v zahodni Prusiji 60 1/2 (bolj kmadec dežela). Od 1000 delujočih ljudi je bilo na Waldškem čez 50 let starih: kmetov 254, trgovcev 194 in industrijskih delavcev 144. Te šte

govorijo dovolj jasno! Kaj koristi vsak dobiček, ki ga ima en stan od drugačega, ako se ta dobiček poplača z najboljšim, kar ima človek, z zdravjem?

Kakšne slabote ima poklic delavca na deželi? Plača v gotovini po navadi ni tako velika, delavski čas je tudi daljši kakor v industriji. Zabav kakor v mestu ni na deželi. Ali to vse treba natanko premisliti! Gotove plače na deželi, ki so zadnje čase tudi hudo poskočile, so res manjše kakor v fabrikah. Ali pomislišti je, da pride k tej plači zdrava in tečna hrana, prosto stanovanje, ki je imajo ledični posli povsod. Nadalje je zaslužek na deželi mnogo sigurnejši nego pri industrijskem delavstvu. Nobenih štrajkov ni! Denar se na deželi težje zapravlja in vsled tega se lažje štedi. Med kmetom in posli raste zaupanje vsako leto.

Kmetski delavec ima torej gotovo lepše življenje od industrijskega, čeprav se te dobrote večidel ne vpošteva. Otroti deželi, ostanite tej deželi zvesti! Nikar se ne ločite lahkomiselnod od stanu vašega očeta, od zeleni domače grude!

(Po „Landbote“).

Tako dober in zdravilen

je neoporečeno navadni lebertran, se vendar ne more tajiti, da ga večina ljudi, ravno tako otroci kakor odrasli, zaradi njegovega okusa in duha ne morejo vzeti. Scottovo lebertran-emulzijo pa, pri kateri so lastnosti in vrednosti lebertrana še z dodatki izboljšani, vzame večina ljudi prav rada in jo tudi pri daljši rabi dobro prenese. Trikrat na dan

Scottova emulzija

dalje časa redno vzeta, spremeni blede otroke, ki nimajo veselja za jesti, v vesela gibčna bitja

Pri nakupu zahtevajte izrecno Scottovo emulzijo. Znamka „Scott“ je, ki je že čez 35 let vpeljana in ki jamči za dobroto ter vpliv. Cena originalne steklenice 2 K 50 h. — Se prodaja v vseh apotekah.

28

Novice.

Roseggerjev odgovor. Štajerski pisatelj Peter Rosegger, ta veliki sin kmetske krvi naših zelenih gora, je moral zdaj na stara leta tudi doživeti, da ga farški prenapeteži preklinjajo. Veliki ljubitelj kmetov, globoko verni Rosegger — proklinjan! In seveda od slovenskega političnega duhovnika! Kajti nikjer na svetu ni duhovščina tako okužena od politike, kakor pri nas na Slovenskem . . . Ta „duhovnik“ je župnik v Sv. Roku. V českem (!) listu „Union“ je napisal svojo kletev, ki je seveda bob v steno. Rosegger mu je v svojem listu „Heimgarten“ brez jeze in sovraštva tako-le odgovoril: — „Prokleti bodi kakor Rožkar (Rosegger)! Ta beseda se bode udomaćila v slovenskih deželah, tako želi slov. župnik v Sv. Roku na Spodnjem Štajerskem. V praški „Union“ je ta jezični mož previdno tri kleteve izustil: prvo kletev namenil je meni in Rosegger-šolan, ki delajo

Zaroka v cesarski hiši.

Kakor poročamo na drugem mestu, se je v Velikinoči ob navzočnosti našega cesarja njegova vnukinja,

Erzherzogin Elisabeth Franziska

nadvojvodinja Elizabeta Frančiška z grofom Jurijem Waldburgom zaročila. Tu prinašamo sliko novozaročenke.

baje iz Slovanov „renegade“!? Drugo kletev je namenil pesniku Anastasius Grünu, ki je rekel, da zamore vso slovensko književnost v žepnem robcu odnesti (kar sicer ni psovka, ako je resnično, da ima vsa svetovna književnost, dobro presejana, na hrbtnu enega osla dovolj prostora). In tretjo kletev naperi župnik v sv. Roku dunajskem mestnem svetu, ki je nemški milijonski zbirci 10 000 K daroval. Kaj neki bi Lueger k temu rekel? meni približno. Ko bi župnik šele vedel, da je svoj čas župan Lueger sam nemškemu „Schulvereinu“ 20 000 K prisodil! Moral bi ga zopet prokleti — za Rožkarja. — Ako bi se zamoglo s takimi nasprotniki resno pečati, bi bilo morda na to opozarjati, kar sem že stekrat reklo: Milijonska zbirca za nemške šole na jezikovni meji ni namenjena za napad proti sosednim postajam, temveč le za branjenje Nemcev na domači zemlji. In ako bi se v vročem boju res enkrat meja pregledala, potem je to žalostna pravica vojske, ki je nismo mi začeli. Kako vroče hrepenim po času, ko postanejo ljudje zopet enkrat pametni, ko bode „Gottes Sonne strahl in Frieden auf ein glücklich Österreich!“ Kdo je pač to pesem najprve pel? Morda Slovani? . . .

Sanje. V vojski l. 1870/71 bila sta dva vojaka, en Bavarec in en Prus, na patrulji. Postala sta lačna in sklenila prvo kokoš, ki jo dobita, vzeti. Kmalu sta tudi eno kokoš dobila. A kjer je bila ena za oba lačna želodca premašlo, sklenila sta, da bode tisti celo kokoš dobili, kateri bode ponoči najlepše sanje imel. In šla sta spat. Drugo jutro pravi Prus tovarišu: „Meni se je sanjalo, da sem prišel v nebesa in vsi angelji in svetniki so morali pred mano „habtacht“ stati. No, ali to ni lepo sanje? Lepšega ne more nikdo sanjati in zato je kokoš moja!“ — A Bavarec mu hladno odgovori: „Ja, ja, videl sem te, ko si šel v nebesa in misil sem, da ne prideš več nazaj; zato sem kokoš kar snedel“ . . .

Lepa starost. V mestu Lugos je te dni umrl trgovec Abraham Uihely. Bil je 110 let star. Do zadnjega dneva svojega življenja bil je popolnoma zdrav. Pokojnik zapušča 10 otrok, 42 vnučkov, 51 pravnukov in 8 prapravnukov, torej skupaj 111 potomcev. Pač redka prikazen!

Kadar milijonarji potujejo. Neki ameriški milijonar preživel je zimo v Egiptu in si ogledal tudi Jeruzalem. Da bi potem hitro nazaj prišel, naročil se je posebni parnik nemškega „Lloyda“, ki ga je v Jaffi vkrcal in v 15 urah domu pripeljal. Vožnja teh 15 ur je koštala milijonarja okroglo 30.000 kron.

Zopet eden! V Korneuburgu so obsodili kateheta Wenzel Wallnerja na 4 mesecev težke ječe. Zapeljaval je šolske otroke v nečistost in jih onečaščal.

Preveč blagoslova. V belgijski vasi Barleur dobila je neka delavka 3 deklice in enega fanta. Vsi štirji otroci so zdravi. Pred desetimi meseci je ista žena porodila trojčke, tako da ima zdaj 7 otrok. Ne vemo, kakšni obraz dela k temu položaju njen mož . . .

Kače v Afriki. Žena posestnika Häßlitz v Karibibi (nemška južno-vzhodna Afrika) spravila je zvečer svojega 5 letnega dečka spat. Ko je prišla v sosедno sobo, začula je sinčka nakrat jokati. Pritekla je nazaj in vidila v velikem strahu, kako je ravno velika kače v neki luknji izginila. Otrok pa je imel na čelu krvavo rana. Kače je bila iz otročje postelje prilezla in je otroka ugriznila. Mati je bila dovolj pogumna, da je takoj otrokovo rano izsesala. K sreči so dobili tudi kmalu zdravnika, tako da so življene otroku rešili. S takimi težavami se morajo kmetje v južni Afriki boriti.

Življenje v Ameriki. „Landbote“ objavlja pismo nekega prijatelja, ki je več let potoval po celi Severni Ameriki in izpoznal tamošnje razmere. Dotičnik piše m. dr.: „Kakor se meni zdi, mislijo ljudje v domovini, da se tukaj v Ameriki lahko denar kar na cesti pobira. Velika zmota! Moje mnenje je, da se nikjer na svetu delavce tako ne izkoristi in odira, kakor v Združenih državah. Tukaj se meče z delavci okrog, kakor drugod s kosem lesa. Ko so voditelji delavcev pri vlasti rekli, da je nesposobno, še več ljudi izkrcavati, rekla je vlada, da je vezana s pogodbami z drugimi državami. Vsakemu se bode neverjetno zdelo, da je tukaj skozi celo

leto en milijon delavcev brez zasluga. Izračunalo se je, da pridela tukaj delavec na leto srednjo vrednost 3800 funt šterling (to je 17.290 kron). Istotako pa zasluži en delavec srednjo plačo 437 f. št., to je 2158 kron. Zaradi tega neverjetno bogastvo v rokah posameznikov, na drugi strani pa velike množice, ki morajo v največji revščini trpeti.“ — Tako pismo! Torej zasluži delavec 2158 kron na leto, kar izgleda prav veliko na prvi pogled in z ozirom na naše razmere. Marsikateri si bode mislil: le pojdimo v Ameriko! A treba je tudi drugo stran pogledati: delo težko dobiti; kadar dobič delo, veliko odiranje; in draginja je z ozirom na plačo v Združenih državah mnogo hujša nego pri nas; vsled tega beda vkljub dobremu zaslužku. Svetujemo torej vsakomur, ki bi se rad izselil, naj to natanko premisli. Najlepša je domovina; in za kmeta ni posebno častno, ako zapusti brez zvestobe svojo podedovanjo grudo. Z izseljevanjem si je le redkokedaj svojo usodo izboljšal, in to še edino z dolgoletnimi boji. Ostani vsled tega na svoji grudi, ostani zvest svoji ljubi domovini.

Iz Spodnje-Štajerskega.

Celjska slovenska posojilnica je torej namenjena, da igra molzno kravo za „narodno stranko“. To je že stara navada pri prvaških voditeljih, da izrabljajo vsa gospodarska podjetja hladnokrvno v svoje politične namene. Kakor znano, bila je celjska v „narodnem domu“ se nahajajoča posojilnica doslej v rokah starih „prvakov“, ki so svoj čas na Spodnjem Štajerskem komandirali in se na troške ljudstva mastili. Ti starci prvaki imajo zdaj dosti, v vsakem oziru dosti, in zato hočejo to posojilnico mladim vodjem bankerotne „narodne stranke“ izročiti. „Narodna stranka“ potrebuje namreč denarja, kajti njene kase so prazne. „Zvezna tiskarna“ in kletska zadružna sta do ušes v dogovorih in priti mora do poloma, ako ne pride pomoči. Poleg tega ima „narodna stranka“ še toliko dolgov izza časa zadnjih volitev, da se njeni generali komaj na cesto upajo. Tako bodejo torej prav radi posojilnico prevzeli, kar seveda članom posojilnice ne bode posebno ugajalo. Radovedni smo, kedaj bode komu prišla v podjetjih „narodne stranke“ pametna misel, da je treba gospodarske stvari od politike ločiti in da denar članov posojilnice ni denar vodij „narodne stranke“ . . .

Novo Rosegger-šolo otvorili bodejo dne 28. t. m. v Vuženici (Saldenhofen). Nemški „Schulverein“ je to velepotrebno šolo zgradil vkljub hujskariji prvaških nasprotnikov, ki se ničesar toliko ne bojijo, kakor znanja nemščine. Pozdravljamo novo šolo prisrčno in upamo, da bode v blagor ljudstva napredovala ter se razvijala!

Iz Ormoža se poroča, da je pričel tamošnji kaplan Polak v šoli protipostavno prvaško hujskario širiti. Polak je rojen Čeh. Stariši se izrecno prepovejo, da bi ta češki zagrijenec njih deco v politične namene zlorabiljal. Opozljamo cerkveno oblast, naj v interesu vseh tej hujskariji konec napravi.

Zasledovan kaplan. Zopet en kaplan, ki je oblekel duhovniško suknjo, predno je vedel, je li ima tudi potrebne sposobnosti zato. Okrožna sodnija v Celju išče namreč s tiralnico (Steckbrief) kaplana Mihčeta Golob, ki je bival nazadnje v Novicervi. Sodnija bi pobegnelega kaplana rada dobila, kjer se je pregrešil na § 93 k. z. (omejitev telesne prostosti) in tudi zaradi telesne poškodbe. Ali tovariši nič ne vedo, kje je Golob? Oj ti žalostne razmere ti!

V Mariboru se bode na tamošnji deželnini vinogradniški in sadarski šoli zopet za novo šolsko leto 1912/13 učence do 15. julija sprejemalo. Tudi se odda nekaj prostih deželnih mest. Natančnejše določbe je razvideti iz tozadvnega inzerata v današnji številki „Štajerca“

Ogledi govede. Kakor znano, se lansko leto navadni ogledi govede (Rinderschan) niso mogli vršiti, ker je vladala kuga na gobcih in parkljih. Zdaj se bodejo ti ogledi vršili in sicer glasom odloka deželnega odbora tako-le: V Marebergu dn̄e 21. maja; — v sv. Lenartu dn̄e 3. junija; — v Zgornji Radgoni dn̄e 4. junija; — v Kozjem dn̄e 8. junija; — v Ptuju dn̄e 10. junija; v Konjicah dn̄e 11. junija.

V Mariboru je umrl vladni svetnik dr. Jakob Sket, gimnazijski profesor v pokoju. Pojnik se je odlikoval zlasti z raznim literarnim delom.

Umrl je v Ptiju posestnik in krčmar, nadučitelj v p. g. Dragotin Zupančič po več kot 8 letni bolezni. Pokojnik je bil splošno spoštovan in to tudi pri političnih nasprotnikih. Bil je liberalni Slovenec. Brezrčni klerikalci so mu zaradi tega še v zadnjih letih mnogo gremkih uric pripravili. Naj počiva v miru!

Gorelo je v Konjicah v farovžu. Gasilci so ogenj hitro zadušili.

Tercijalski svinjar. V Konjicah so zaprli 76 letnega Janeza Rebernak iz Žič; stari svinjar se je zagrešil nad celo vrsto dečkov. Bil je vedno hudo pobožen in eden glavnih stebrov klerikalne stranke. V zaporu je vzel velik rožni venec seboj. Taki so tercijali!

Izgubil je Franc Kalan iz Celja na potu v Št. Paul 800 kron denarja. Najditev se doslej ni zglašil.

Ubijalci. Na potu iz Poličan v Konjice bili so v nekem gozdu fantje Janez in Ludovik Stermšek ter Florijan Tunkel napadeni. Surovi napadalci so udrihali s poleni tako dolgo po njih, da sta Janez Stermšek in Tunkel v svoji krvi obležala. Stermšek je drugi dan umrl. Tunkel pa leži smrtnonevarno ranjen v bolnišnici. Kot storilce so zaprli orožniki fante Bergler, Jameršek, Rambacher in brata Anton ter Karl Košir.

Dve „sladki deklici“, ki prodajata svojo ljubezen, sta v Mariboru na cesti razgrajali. Policija je obe v luknjo vtaknila. V zaporu se je hotela ena teh „deklinc“ obesiti, pa so jo pravocasno odrezali.

V bolnišnici umrl je krojač Stäubl, o katerem smo poročali, da so ga v Rečju pri Konjicah pijanega na peč dali, v kateri so potem hudo zakurili. Na pridobljenih opeklkah je moral umreti.

Pazite na deco! V Brezju pri Konjicah je padla 2 letna hčerka posestnika Srebrev v vodo in je utonila. Nesrečna mati je padla v omedlevico, ko je mrtvega otroka iz vode potegnila.

Nesreča. Konji so se splašili v Mariboru posestnici Mariji Premšl. Trčili so v voz mesarja Wögerer. Vozova štanga zadela je konja Wögererja tako hudo, da mu je več reber zlomila.

Tat in deserter. Iz Celja je od 87. inf. regimenta pobegnil vojak Alojz Rečnik iz Wurmburga. Preje je izvršil neko tatvino.

Velikonočno streljanje. Še par nezgod moramo poročati: V Kostrivnici bil je hlapec Edvard Kamenšek pri streljanju na levi roki težko ranjen. — Kočarskemu sinu Janezu Šek iz Grabonosne je razmesarilo prste na roke. — Jako težko obstreli se je fant Bračič iz Dornave pri Radgoni. Pripeljali so ga v bolnišnico. Žalostno je, da klerikalni listi še vedno to neumno streljanje priporočajo!

Nesreča v Karavankah.

Nezmerna krasota gora in planinskega sveta sploh je povzročila že mnogo nesreč. Dne 3. t. m. ponoči na pravil je ljubljanski gimnazijski suplent dr. Jožef Čerk z učiteljem Kunaver in šestim dijakom izlet na Storl v Karavankah. Ob 5. uri zutraj so bili pri Prešernovi koči in so svojo pot vkljub hudemu viharju nadaljevali. Okroglo

300 m pod viškom gore je dr. Čerk vsled groznega viharja padel 600 m globoko. Ostali so prilezli z največjimi težavami nazaj v kočo. Posebne ekspedicije in planinski vojaki so jih rešili. Dr. Čerka so našli mrtvega z razbito glavo. Naša slika kaže ponesrečenega ljubitelja gora dr. Cerka v turistovski obleki.

Mraz in vihar je divjal zadnje dni tudi po Spodnjem Šlajerskem. Iz slovenje-bistriškega in tudi iz raznih drugih okrajev se poroča, da so sadonosniki in vinogradi jako hudo trpeli.

Mrtvega so iz Pesnice potegnili posestnika Alojza Toplak iz Dragoviča pri sv. Lovrencu.

Požar. V sv. Magdaleni pri Pragwaldu so imeli veliki požar. Najprve je pričelo goret v poslopju za listje posestnika Andreja Maznič. Ogenj se je neverjetno hitro razširil ter je gospodarska poslopja in hišo uničil. Tudi mnogo blaga trgovke Marije Golanšek, ki je imela v Marinčevi hiši trgovino, je zgorelo. Marnič ima za 5000 K škode, a je zavarovan. Najemnica Golenšek pa trpi K 2500 škode in ni zavarovana. Ogenj se je potem razširil na Divjakovo gospodarsko poslopje, ki je tudi popolnoma pogorelo. Tu je za 2000 K škode, a posestnik je le za 600 K zavarovan. Tudi hiša posestnika Kupec je pričela goret, a gasilci iz Sv. Lovrenca in domačini so ogenj k sreči pogasili. Gasilcem gre velika hvala, kajti vsled hudega viharja je bila vsa vas v veliki nevarnosti. Ogenj je nastal baje vsled neprevidnosti fantov, ki so v listju popivali in goreče „čike“ proč metali.

Napačnega zadel. V krčmi Gajšeka v Slov. Gradeu sta hotela Miha in Franc Brezovnik fanta Fischerja pretepli. Ta je zagrabil vrček in ga hotel v svoja nasprotnika vreči. A k ne-sreči stopil je takrat ravno krčmar v sobo, vrček ga je zadel na čelu in ves krvav ter težko ranjen je padel na tla.

Umor v Trbovljah. Kakor smo že zadnjič poročali, napadel je v Velikinoči infanterist Alič svojo nekdanjo ljubico in svojega 15 mesečnega otroka ter je oba z bajonetom grozno ranil. Temu poročilu naj še dostavimo, da sta mati in otrok v bolnišnici na prizadetih ranah umrli.

Zaprli so v Laškem hrvatska vromilca Štefana Simič in Grajič, ki sta pretekli mesec v Pristovi čez 700 K pokradla.

Nevarni zločinci. V Golobnjaku bilo je ponoc posestniku Hercl jedil v vrednosti čez 100 K ukradenih. Hercl je čutil tatove ropotati in je šel gledati. A komaj je stopil iz hiše, so vromilci nanj iz revolverja ustrelili in ga smrtnonevarno ranili. Potem so pobegnili.

Vlomili so pri posestniku Martine Moru v Ternu pri Sv. Jurju in ukradli 100 K denarja ter srebrno uro. Nadalje so tatovi vlomili pri posestnikih Kostrevc in Sagmeister v Podgorju ter pokradli vina in mesa za več kot 200 K. Tatovi so pobegnili čez hrvatsko mejo.

Iz Koroškega.

Državnozborska volitev v okraju Beljak.

Skupni napredni kandidat je deželnji poslanec mesta Beljak

profesor dr. Hans Angerer.

Delujte z vsemi močmi na izvolitvi tega vrlega zastopnika ljudskih pravic! Dr. Angerer je sin koroškega kmeta, ki je imel vedno vroče srce za ljudstvo. Treba je, da vsakdo deluje in vsakdo voli, kajti gre se za vsak glas.

Vsi na delo!

* * *

Volitev se vrši dne 23. aprila in sicer v posameznih občinah v sledečih urah:

Afritz	od 11. ure do 1. ure pop.
Arrach	" 10. " " 1. " "
Bleiberg	" 10. " " 4. " "
Einöde	" 11. " " 1. " "
Feld	" 11. " " 1. " "
Finkenstein	" 9. " " 4. " "
Landskron	" 9. " " 4. " "
Maria-Gail	" 10. " " 1. " "
St. Martin	" 10. " " 1. " "
Treffen	" 9. " " 1. " "
Wernberg	" 9. " " 2. " "
Villach (mesto)	" 8. " " 4. " "

Pridite vsi k volitvi!

Kakšo vero imajo slovenski klerikalci? Iz Wernberga se nam piše: Znano je, kako v siljivo nosijo naši slovenski klerikalci vero na jezik, kakor da bi bili naravnost patentirani kristjani. Kako pa soglaša to z njih dejani? Mestni župnik v Št. Vidu in deželnji poslanec labudske

doline Konrad Walcher izdal je knjigo, je m. dr. tudi vse zbral, kar znajo o cikci demokratski voditelji in čeze vero povedati. V tej knjigi nega fajmoštra Walcher je čitati: Pristaš alnega demokrata Bebel so pred še ne prečasom na javnih shodih rekli: „Mi nidi trebujemo nobene cerkve vele odpravimo Boga; na Boga verovati, je neum! Isti socialni demokrat Bebel meni, da nebesa angeljem in vrbcem. List „Sozialkater“ pa je pisal: „Hudič je edinstvo stojna oseba v celo krščanskem cerkvju!“ Takih izrekov socialnih demokratov se dobi še več v knjigi fajmoštra Kna Walcher. Zato se mora človek le čuditi, stopajo zdaj gotovi slovenski klerikalci zacialnega demokrata! Kakšna moraju vera slovenskih klerikalcev za morejo take brezverce pod rati? Seveda, neki duhovnik v naši Wernberg je že pri lanskih državnozborskih izjavil, da bi se zvezal tukih hudičem, ako bi dosegel polob dobiček. Kaj hoče duhovnik od hudiča doseči, to je pač nerazumljivo. Še stvo proti Nemcem je to reje slovenskih klerikalcih, večje nego njih vera! Ali slovenski kmetje se ne bodejo dali zapeljati v tak viraštvu! Slovenski kmetje volili bodejo don aprila dr. Angerer, ker jim bode ta več koristil nego socialni demokrat, ki je večjem za fabriške delavce kaj doseči!

Föderlach. Piše se nam: Danes sta rila pri nas na volilnem shodu gg. Linhart iz Ptuja in deželnji poslanec Alexander Gailer iz Maria-Gaila. V izvrstnem govornu Linhart dokazal, da kmetje ne morejo nas za tisto stranko, katera hoče srednje male (male kmete in obrtnike) med kapitalisti dibičnimi delavci razdrobiti. Pod viharnim bravanjem je govornik potem bičal slovensko hujskarijo, ki so jo privlekli iz Kne v našo mirno, ljubo koroško deželo. Radi da ne budem nikdar ponehali, priporočati nemškega jezika. Deželnji poslanec Gailer kazal na celi vrsti slučajev, kako lepo se Angerer za kmete in delavce v deželnem p zavzemal. Tudi župnik g. Česky je prečkal s toplimi besedami izvolitev dra. Andri S prisrčno hvalo na g. Linharta in prošen naj zopet pride, zaključil je predsednik g. m. a. u. c. h. to lepo in uspešno zborovanje. Kaj držimo skupaj! Ne bojimo se judovske H rije in kranjsko-prvaške gonje! Na dan ob vsi na delo za sina koroškega kmeta dr. Angerer!

Latschach. Piše se nam: V nedeljo vršilo tukaj od „Štajerčeve“ stranke sib zborovanje, na katerem je govoril g. Linhart iz Ptuja pred mnogoštevilnimi leženci o kmetih in socialni demokraciji, gumni in po Koroškem dobro znani govor razpravljal je na poljudni način o razviti socialne demokracije in pojasnil veliko nasprot med meščanskim in socialističnim nazivom, katero zadnje hoče uničiti male kmete in obrtnike. Nadučitelj g. Andritsch prečital je celo vrsto izrekov socialnih demokratov, tevajo naravnost uničenje kmetov in obrtnikov. Oba govornika sta žela mnogo uspeha, kočar Simič, ki je slovenski liberalec, nekaj odgovoriti, pričeli so rdeči, od deželnih mladiči Rabič in Krainer kričati. N so potem zahtevali, da naj g. Linhart enkrat govor, kar je ta tudi storil. Omabil zlasti nekaj o ureditvi servitutov in ostrostnem miru na Koroškem. Slovenski inški govor g. Linharta dopadel je navzoč n dobro, tako da se mu je predsednik g. Gailer v imenu vseh prisrčno zahvalil. I je prosil deželnji poslanec g. Gailer vso zoče, naj na dan volitve složno za kmetske kandidata dr. Angerer nastopijo. Vsi tudi obljudili. Kmetje in obrtniki! Čas si pomagate! Ne verujte medeno sladkim nasprotnikov, temveč branite svoje pravice! Bilčovs (Ludmannsdorf). Piše se V nedeljo dne 14. t. m. počastil je pobožnost spod Lenassi iz Sel našo občino s svojim obiskom. Namens njegovega obiska sicer še ni popol

v kaj jasen. Morda je hotel naše črnuhe inštruirati, kako se hujška prebivalstvo proti šoli! Ali pa ga je morda dobra večerja v farovžu vlekla? Ali je hotel naše svetnike vsekiniti? Naj bode to kakor hoče, — nas je v resnici veselilo, da smo g. Lenassija zopet enkrat videli, zlasti radi tega, ker se je tako lepo okroglo razvil. Sele morajo biti pravi paradiž za duhovnike. Že prejšnji fajmošter Nagl prišel je tja le z enim „pinkelcom“, odšel pa je težko obložen. Ni čuda! Selani so prvi na Koroškem, ki so izpoznali, da je šola nepotrebna in da šolska izobrazba otrokom le škoduje . . . V taki fari mora seveda duhovniška pšenica cveteti! Samo eno skrb imamo: Ako postane g. Lenassi preveč okrogel, bi končno niti na kancelj zleziti ne mogel. Ali Selani, kakor jih poznamo, bodejo v tem slučaju že pomagali. Napravili bodejo pri kanceljnu „aufzug.“ Pri blagosloviljenju tega „aufzuga“ pa bode imel poslanec Grafenauer slavnostni govor.

Pridni katehet je menda znani Dobrovč v Velikovcu. V 3. razredu deške šole dobilo je od 54 učencev ravno polovica, torej 27 (!) nezadostni red v religijonskem poduku. Ako bi kak posvetni učitelj imel pri poduku take slabe uspehe, bi ga že davno napodili. Ali katehet je seveda vse kaj drugačega. G. Dobrovč, potrudite se vendar malo, da bode deca vsaj v verouku napredovala!

Kmetsko zborovanje. Tako uspešno delujoči koroški „Bauernbund“ priredi v nedeljo dne 21. aprila ob 3. uri popoldne v gostilni „Bräuer“ v občini Treffen pri Beljaku kmetsko zborovanje (Bauerntag). Na dnevnom redu stojijo sledeče točke: 1. Pozdrav in otvoritev po zvezinem načelniku. 2. Politični položaj. 3. Državnozborka nadomestna volitev z beljaškem okraju. 4. Pregled v deželnem zboru. — 5. Predlogi (ki se morajo pa preje načelniku naznaniti). Upati je, da se bode mnogo kmetov tega zborovanja udeležilo!

Škandal v Selah. Kakor smo že v zadnjem stevilki poročali, bil je učitelj Millonig „iz službenih ozirov“ ne pa morda iz kazenskih vzrokov prestavljen. Zdaj pa lahko dostavimo, da je oblast krajni šolski svet v Selah razpustila in načelnika fajmoštra Lenassi odstavila. Za upravnika šolskih zadev je določen g. gozdar Feliks Buda. — Dvakrat je torej že krajni šolski svet v Selah razpuščen in to edino zaradi nezgodne škandalozne hujskarije prvakov in farških politikov. Tak slučaj se je pač le malokdaj zgodil. Sramotno je, da mora ravno katoliški duhovnik na čelu te hujskarije stati. Cerkvena oblast bi v tem oziru pač tudi lahko red načrila in oškodovanje šole po Lenassiju končala. O stvari bodemo še govorili.

Pobegnil je v Sv. Johanu pri Wolfsbergu hlapec Oberegger. Preje je svojim tovarisom 80 K denarja in več obleke pokradel.

Zaprlji so v Döbriachu tistega Laha, ki je „nabiral za tripoličanske vojake“ darove, s katerimi se je pa le sam mastil, in ki je znal tudi kakor sraka krasti.

Požari. Iz neznanega vzroku nastal je v hlevu posestnika Vogl v Eisendorfu ogenj, ki je je uničil gospodarsko poslopje, hišo s pohištvo, vso žitje in krmo itd. Živino so rešili. Škode je za 10.000 K. — V Steindorfu je pogorela mašinska hiša tamošnji „Torfgenossenschaft“, mnogo šote in strojev. Škode je za 27.000 K.

Četrta zapoved. Med tesarjem Raichl v Lavamündu in njegovim sinom je nastal prepir. Napisled je vrgel oče sekiro proti sinu, brez da bi ga zadel. Sin pa je vrgel poleno na očeta, tako da je ta težko ranjen skupaj padel.

Cerkveni rop. V stolni cerkvi v Celovcu je nekdo odtrgal pušico iz stene in jo izpraznil. Istotako je oropal nabiralnik v farni cerkvi za 60 K. Tata še niso dobili.

Zastrupljene ovce. Posestnici Pirker v Un-

terhausu je neznani zločinec zastrupil 3 ovce v vrednosti čez 100 K. Že pred par meseci bila ji je tudi ena ovca za 36 K zastrupljena. Posestnica trdi, da je to nekdo iz maščevanja storil.

Pogorel je v Meiseldingu hlev posestnika Siegl. Škode je za 1000 K.

Plodovito ovco ima neki posestnik v občini Sv. Kri. Od začetka l. 1910 vrgla je ta ovca že 14 mladih i. s. prvič enega, potem 3 krat zaporedoma po tri in zdaj celo štiri. Vsi mladi so bili zdravi in krepki.

Roparski napad. Neznani roparji so na potu v Mösel napadli ženo čuvaja Strampfer. Ranili so jo hudo in ji oropali 27 K denarja.

V vodo skočil je s samomorilnem namenom neki huzar v Wolfsbergu. Tovariši so še živega iz vode potegnili.

Slepardi. Neki posestnik prišel je v Celovcu dvema postopačoma v roke, ki sta ga za 50 K opeharila.

Dezertiral je od 17. inf. regimenta v Celovcu vojak Bartl Uršič.

Vlomi. V Beljaku vlomil je neznani tat pri krčmarju Langu. Dobil je le okroglo 10 K, a pri vlonu je napravil za 50 K škode. Isto noč bilo je v pisarno firme Marchi vlomljeno. Tat pa ni nič dobil.

Po svetu.

Vulkan ali plameča gora je izbruhnil glasom poročil dne 5. t. m. v srednjo-ameriški državi Panama. Gora Chiogni pri mestu Pocco del Torro pričela je namreč nakrat ogenj bluvati. Uničenih je mnogo indijanskih vasi in tudi jako veliko ljudi je izgubilo svoje življenje.

Most podrl se je v občini Buioreni na Rumunskem, ko je ravno skupina romarjev čezenj šla. 24 romarjev, večidel žensk in otrok je padlo v vodo. Tako so potegnili 13 mrljčev iz vode. Tudi dva rešitelja sta našla v valovih svojo smrt.

Rudarska smrt. V jami pri angleškem mestu Bury je bio 4 delavcev ubitih, več pa ranjenih. — V jami Kollin-Green je bilo 6 rudarjev ubitih.

SUKNA in modno blago za gospode in gospe
priporoča izvozna hiša 140
Prokop Skorkovsky in sin
v Humpolu na Českem.
Vzorec na zahtevo franko. Zelo zmerne
cene. Na željo hočem dati takoj izgotoviti gospodske obleke.

ZEFIRE

Gospodarske.

Gnojenje koruži. Srednja koružna žetev odtegne zemlji pri hektaru ($1\frac{3}{4}$ oral) 75 kil kalija, 29 kil fosforjeve kislince in 70 kil dušika. Da se torej doseže dobro žetev, mora imeti zemlja v obilie zgoraj omenjene tri redilne snovi. Gnojenje s hlevskim gnojem večidel ne zadostuje, ker kmet tega gnoja pri današnjih razmerah večinoma v zadostni meri nima. Vsled tega je potrebno umetno gnojenje. Na 1 oral se daje poleg hlevskega gnoja še 60–80 kil 40%ne kalijeve soli, 100–130 kil superfosfata, vse zmešano, to pa v rani spom'adi, kolikor mogoče hitro; vse to se dobro prekoplje in preorje. Čilski salpeter se gnoji v polovici 8 dni pred nasadom, v drugi polovici pa pred prvim okopavanjem (Kopfdüngung). Pri raztrošanju druge polovice čilskega salpetra pa je na to paziti, da se isti med vrstami rastlin, ne pa na rastline raztrosi; drugače bi se lahko rastline osmodile. Ker potrebuje koruza (kakor sploh vse rastline) vse tri omenjene redilne snovi, se mora tudi s vsemi tremi gnojilnimi sredstvi gnojiti. Enostransko gnojenje z enim ali drugim omenjenih gnojil ne more trajnega uspeha prinesi. Z dodatkom teh treh gnojilnih sredstev se ne pospešuje samo rast koruze glede na barvo (temno-zeleno), velikost in krepkost, temveč ugodni uspeh se kaže zlasti v tem, da prinašajo rastline več in boljšega zrnja. Pri nekem poizkusu, ki se je napravil na ilovični zemlji, dobi se je z samim hlevskim gnojenjem pri oralu le 11 meterskih centov, pri gnojenju z hlevskim gnojem in z zgoraj omenjenimi tremi umetnimi gnojili pa 18 metri centov zrnja. Tak uspeh krije pač stroške umetnega gnojenja.

Ugodnosti gnojenja kulturnim rastlinam z umetnim gnojem, v vodi raztopnim gnojem. Pravo vrednost gnojenja z umetnimi v vodi raztopljenimi gnojili pri kulturnih rastlinah spoznamo v bolj suhih letih. Če je dovolj zimske vlage v zemlji, se nam za pridelek ni treba bati; le tretja košnja detelje, luk in okopavine zahtevajo več vlage. Če hočemo imeti le pridelek, jim moramo poskrbeti vlagi. Zato jim moramo gnojiti z gnojili, ki so v vodi raztopna. To je posebno potrebno v prvi dobi vegetacije, da se rastline močno zakorenijo in ustvarijo sončnato listje. Kdor premalo gnoji, trati kapital.

Zato gnojenje potrebujemo na 1 hektar:
Supersfotata . . . 3– $3\frac{1}{2}$ q 3– $3\frac{1}{2}$ q 2– $2\frac{1}{2}$ q 3– $3\frac{1}{2}$ q
40% kalij. soli 2– $2\frac{1}{2}$ q 1 $\frac{1}{2}$ –2 q 2– $2\frac{1}{2}$ p 1–2 q!
Čilskega solitra 2– $2\frac{1}{2}$ q 1 $\frac{1}{2}$ –5 q 2– $2\frac{1}{2}$ q!

Repnega semena je tako malo, zato moramo z njim štediti. Zato so gospodarji letos še v prav posebni meri navezani na to, da podpirajo vegetacijo z zimsko

vlogo in izdatnim gnojenjem. S tem zavarujejo posevke pred pozornimi mrazovi in si večji izdatek lepo povrnejo z večjim pridelkom Nadzornik Alfred Petter. („Gosp. Glasnik“).

Mednarodna razstava umetnega kuhanja na Dunaju. Največ pozornost je vzbujal nedvomno paviljon tvrdke Maggi. Zanimivo je bilo gledati, kako so obiskovalci prijali apetitno servirani Maggijski izdelki. Njih kakovost je pa tudi nedosežna. V priznanje tega dejstva odlikovali so jih z državno nagrado in z zlatom razstavno svinčno s častnim diplomom. Ravno tako lepo kakor tudi v resnici zasluzeno odlikovanje.

Največji triumf življenja je vsekako dobro zdravje. Zdrav organizem, izvrstno stanje moči in veselje do življenja so zakladi, ki se jih naj za vsako ceno obdrži. Ničesar ne koristi temu cilju bolje nego Nutrigen, redilno sredstvo vzorne sestave, ki osveži kri, žive, kosti. Tudi zdravim je Nutrigen potreba; bolnik pa na pravi naravnost greb, ako svoji ostalibeni eneržiji in življenskim pogumom s tem sredstvom ne pomaga. Nutrigen-podjetje v Budimpešti, VII., Elisabetring 16, odd. 115 pošte vsakomur na zahtevo poizkušnjo in podučno knjigo, to pa zastonj.

Loterijske številke.

Gradec, dne 13. aprila: 28, 77, 52, 42, 4. Trst, dne 6. aprila: 87, 13, 39, 50, 85.

Otročji vozicki

za 12, 14, 16, 18, 20 K
in tudi finejše sorte v
velikem izbiru se do-
biva v veliki trgovini
Johann Koss
CELJE
na kolodvorskem prostorn.
(Zahtevajte cenik.)

RAZGLAS.

Na deželni sadarski in vinogradniški šoli v Mariboru se bode oddalo začetkom šolskega leta 1912/13, t. j. s. 15. septembrom t. l. več deželnih prostih mest.

Prosilci za eno teh prostih mest (Freiplatz) morajo biti na Štajersko pristojni in najmanje 16 let starci. Svoje nekolekovane prošnje imajo nasloviti na štaj. deželni odbor v Gradec; do datih imajo prošnjam krstni in domovinski list, spričevalo o cepljenju kôz in o zdravju, nравnostno spričevalo, odpustnico od ljudske šole ter ubožni list; predložiti pa je te prošnje osebno najkasneje do 15. julija t. l. pri ravnateljstvu deželne sadarske in vinogradniške šole v Mariboru.

Taki, ki dosežejo deželno prosto mesto, se morajo s pravoveljavnim reverzom zavezati, da bodejo po absolviranju vinogradniške šole in eventuelnem dokončanju vojaške službe skozi 3 leta na Štajerskem kmetijske službe izvrševali ali pa za vsako leto, ki ga bodejo med tem časom izven dežele prebili, svoto 200 K za deželni sklad na ravnateljstvo vinogradniške šole plačali.

Plačilni gojenci, t. j. učenci, ki podučne in oskrbovalne troške v svoti letnih 448 K sami plačajo, prosilci za okrajne štipendije ali take drugih mest in korporacij, kakor tudi praktikanti morajo za sprejem v zavod istotako s predložitvijo zgoraj omenjenih papirjev do označenega termina prositi, in se pri direkciji zavoda osebno predstaviti, kjer se jim bode vse drugo pojasnilo. Plačilni gojenci ne potrebujejo ubožnega lista.

Gradec, 14. aprila 1912.
Od štaj. deželnega odbora.

Peter Kostič-a naslednik Celje na glavnem trgu zraven apoteke

priporoča svojo zalogu: Otročjih igrač, raznih vrst usnatega blaga kakor kofre, taške za šolo, za nakupovanje in za denar, toaletne reči, pisalne in kadibine predmete. Razne stvari iz jekla npr. bestek, žlic, nože za žep in prave Solinger britve itd. Blago iz celuloida in roga, kako tudi pletarsko blago npr. korbe za potovanje vseh vrst. Razno blago iz stekla in porcelana, talarje, piskre, sklede, flaše, glaže in druge v to stroko spadajoče reči. Bazarni oddelek že od 20 vin. naprej. Posebno lepe reči pa za 60 do K 1·20.

Zobna krêma

KALODONT
Ustna voda 40

Maribor

Domgasse 2, na oglu glavnega trga, kupuje se priznano najbolje in najceneje bluze, šose, predpasnike, perilo po meri. M. Wesiak. 808

Ali potrebujete orodje?

Dobri revolverji od K 5. Automatične repet.

pistole kal. 6.35

mm od . . . od K 36 —

Fini flobert teštingi od K 8.35

Cene puške za lov in šajbe v najvišji kakovosti.

Werndl, infant. puške skoraj nove K 7.50. Take odrezane v obliki karabinerja za kroglio 100/200 korakov K 12' —, za šrot (kal. 28) po K 13.50. Pisite takoj po ceniku 1 (brezplačno) na strogo reeleno fabriko orodja A. ANTONITSCH v Borovljah 41 (Koroško).

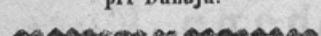
276

Aparat za valiti 273

(Brutapparat)

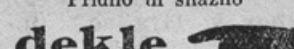
K 45 — vali bolje kot vsaka koklja. Zaston na poizkušnjo. G. Mücke, Pottendorf štev. 166 pri Dunaju.

Zasluzek!!

2—4 K na dan in stalno skozi prevzetje lahke štrikarje doma. Edino moja mašina za hitro štrikanje „Patenthel“ ima izkušene jeklene dele, štrika zaneslj. nogavice, modne in športne izdelke. Predzn. nepotrebitno. Poduk zastonj. Oddaljenost nič ne stori. Troški mali. Pisema garanc. trajne službe. Neodvisna eksistenza. Prospekt zastonj. Podjetje za pospeševanje domačega dela, izg. sodn. protokol. Kari Wolf, Dunaj Mariabülf, Nelkengasse 1/08

Pridno in snažno

15 do 18 let staro, ki ima veselje do otrok in se želi izobražiti, se isče; plača po dogovoru. Istopako vožnja. Ponudbe so, če mogoče z sliko, za poslati na gosp. F. Marinsek, uradnik, Trst, via Maiolica, 10. 301

Štiri tedne na poizkus

in vpogled razpošiljam svoja priznana kolosa marka

„Bohème“ in garantiram pisemo za dobro delo in material. — Reparature in deli najceneje. Zaupljivim osebam ugodne plačil. pogoje. F. Dušek, tovarna kolos. Opočno na drž. žel. 2022 (Češko). Ilustrovani cenik zastonj. 155

Lepo posestvo 306

eno uro od Maribora v Dogošah štev. 4 je za prodati. So njive, travniki, gozdi, hrami so zidani in z opoko kriti. Vsega skupaj je 13½ oralov, vse v ravnini. Pri hrami so lepe braje in drugo sadonosno dveje. Cena je 12400 K, bolj natanko se izve pri posestniku v Dogošah štev. 4, Maribor.

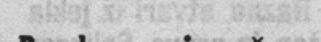

Hiša 307

novo zidana, 1 oral njive in nekaj sadonosnega, ¼ ure od mesta Ptuj se tako prodaja. — Več pove uprava „Štajerca“.

novo zidana, 1 oral njive in nekaj sadonosnega, ¼ ure od mesta Ptuj se tako prodaja. — Več pove uprava „Štajerca“.

Posebno priporočamo

zaradi njene solidnosti, nizkih cen in velikega izbira, kjer se s samo dobrim blagom postreže; tam se vse dobijo kmet le potrebuje, naj si bode manufakturno blago, gotovih oblek za moške, ženske in otrok klobuke, čevlje, sploh obutalo, štrikane in šifonaste srajce, kravate, otročje vozičke,

isčem službo kot
žagar; znam na „Vollgatter“ rezati in tudi na vodne žage; vstopiti želim do 15. majnika na spodnjem Koroškem. Naslov pove uprava „Štajerca“. 321

Dekle za iztoč 323
(Schankmädchen), ki zna dobro računati, se sprejme v prodajni žganja Franz Hutter v Ptuju.

Izurjen gostilničar 324
in žena, katera že več let ta obrt izvršuje, isče dobro idočo, večjo ali manjšo gostilno s popolnim inventarjem v najem v mestu Ptuju ali v bližini; prevzame lahko takoj ali pozneje. Pisma pod „št. 100“, poste restante Celje. 326

Kovaški pomočnik, priden in trezen delavec, se sprejme pri kovaškem mojstru Franz Kovsche, Zreče pri Konjicah; istotam se sprejme tudi krepek učenec z celo oskrbo. 324

Proda ali odda se v najem pod jako ugodnimi pogoji

velika, prostorna trgovska hiša 322

skupaj z 2 oraloma travnika, stanovalno hišo in kovačnico, ob okrajin cesti, kako dobro prostor kde se da tudi z nakupom deželnih pridekov, jajc, perutnine, veliko zaslužiti. Odda se zaradi družinskih razmer. Pri ev. nakupu treba je le naplaček par tisoč kron. Ponudbe na g. Hans Schöteritsch, v Št. Vidu pri Ptuju.

POZOR! 318

50.000 parov čevelj 4 pare čevelj za samo 7 K 50 h. Zaradi vstavljenja plačil večih velikih fabrik se mi je naročilo, da prodam veliko zalogo čevelj globoko pod izdelnimi troški. Prodam torej vsakomur 2 para čevelj na znore za gospode in 2 para za dame, usnje, rujave ali črne, galosirane, močno žebljana usnjata podlaga, velelegantna, najnovejša facija, velikost po štev. Vsi 4 pari koštajo le 7 K 50 h. Pošilja po povzetju

Ch. Jungwirth, eksportna hiša za čevelje Krakova št. 22. Izmenjava dovoljena, tudi denar nazaj.

Pozor! 319

50.000 parov čevelj! 4 pari čevelj samo K 7.50. Zaradi ustavljenja plačil raznih večih fabrik se mi je naročilo, da prodam večje število čevelj globoko pod izdel. ceno. Prodam torej vsakomur 2 para moških in 2 para ženskih snirčevlj. usnje, ruj. ali črno galosir. Kapen-bezac, močno obkovana usnjata tla, veleelg. najmov. facija, velikost po št. Vsi 4 pari koštajo le K 7.50. — Pošilje po povzetju C. Grüner, eksport čevelj, Krakov št. 206. Zmenjava dovoljena ali denar nazaj.

2 pekovska učenca

se sprejmeta. Vpraša se pri g. Franc Machalka, vodji trgovine firme V. Leposcha v Ptaju. 315

Lepo posestvo 310

pri lepi cesti, blizu mesta Maribor, lepi sadonosnik, 2 lepa gozda in njiva, lepi vrt, hram v dobrem stanu, z opoko pokrit, blizu šole in blizu delavnice, ½ ure od kolodvora, po dobr. ceni prodata pri Sv. Miklavžu pri Maribor. Franc in Marija Fras.

Sprejmeta se takoj 305
dva učenca

z dobro solsko naobrazbo, zmožna nemškega in slovenskega jezika, v trgovino mesečnega blaga pri gosp. Vid Mory v Piberku.

1000 kron plačila

za take, ki so plešasti in nimajo brade.

Elegantno rast brade in las zamore se tekom 8 dñij z rabo Cara lasnega povzročiti. Ta balzam prinese lase in brado vseh plešastih in redko z lasmi oseb v rast.

Cara je najboljši izdelek moderne znanosti na tem polju in je priznan balzam, ki zamore res lase in brade (tudi pri starcih) povzročiti.

Cara lasni balzam se vsled tega tudi od vseh mladih in starih gospodov po celem svetu rabi.

Cara pripelje izumre lasne papile zopet v rast in sicer po rabi malo dan

se vsled tega v tako kratkem času krepko rast las. Za neškodljivost se garantira.

Ako to ni res, plačamo

1000 kron netto

vsem osebam, ki so plešaste, brez brade ali redko obraščene in ki so Cara lahko uspeha štiri tedne dolgo rabil.

Mi smo edina tvrdka, ki zamore kupcem tako garancijo ponuditi.

Gospod Josef Sihany piše:

Velečenjena firma!

Ker je moj priatelj z Vašim balzamom tekom 3 tednov lepo rast brade

prosim, da mi pošljete en paket Cara à 6 kron po povzetju.

Cara-Haus, Kopenhagen.

Za mi poslan zavoj Cara zahvalim se iskreno. Rabim zdaj Vaše lasno sredstvo tekom 12 dñij in sicer z dobrim rezultatom. Moja brada postane brezvomno krepejša kakor preje. Jaz sem že mnogo lasnih sredstev poizkusil, a brez uspeha, in zahvaljujem se vseh, ki imajo zanj rabo. Zahvaljujem se Vašemu prijatelju.

O. V. M. Copenhagen.

Cara daje lasem in bradi svitli, valjkom podobni izgled in padajo lasi potem lahko in mehko pošilja se proti naprej-plačilu ali povzetju po celem svetu, ako se piše na največjo špecialno trgovino.

En zavoj Cara stane 6 kron, dva zavoja 10 kron.

Cara-Haus, Kopenhagen 283., Dansko.

(Pisma treba frankirati s 25 vinarij, poštne karte pa z 10 vinarij.)

Vabilo

na

dnè 28. aprila 1912

ob 3. uri popoldne pri sv. Duhu

se vršči

Nervozno stoletje

se imenuje opravičeno našo dobo, kjer pri našem mrzljivem in je skrajni čas, poseči po pravilnem sredstvu.

Tako sredstvo je kronani „Nutrigen“, ki se uporablja v fabriku kralja redilnih preparativov imenuje.

To je živčni tonikum prvega razreda, redilni sredstvo, ki je mnogokrat izkušen; brez da bi obsegal skupno zgradili iz novega zaostale živčne celice in osvetljivajo na novo celotni organizem.

Vsakemu bolnemu stoji na prostu, da poizkusiti tovnoznameno sredstvo brezplačno. Odločili smo se, da v tem času zavoj „Nutrigena“ s podnebo knjižico vred na franko brez vsake obveznosti vsakomur vposlamo.

Pišite nam se danes. Vi boste v edinstvenem in živči pomirjujočem vplivu tega krasnega redilnega sredstva, ki ga je kedaj trpeča človeštvo dobilo, prijetno nadene.

Nutrigen-podjetje, Budimpešta, Erzsébetváros, körut 16, odd. 175.

občni zbor

Dnevni red:

- Prečitanje in potrjenje lanskoga sejnega zapisnika.
- Prečitanje revizijskega poročila.
- Prečitanje računskega zaključka za leto 1911.
- Sklepanje gledē razdelitve čistega dobička.
- Raznoterosti.

Posojilno-blagajniško društvo (Vorschusskassen-Verein) pri sv. Duhu-Loče

dnè 15. aprila 1912.

Načelnik:

Franz Possek I. r.

POZOR!

Zagorjansko belo apno, Portland- in Roman-cement, opeka za zid, strešna opeka, traverze, železo za obkovanje vozov, štedilniki (šparherd); deli šparherda, kotlji, vlti in bakreni, — najceneje pri

Alois Matschek, Maribor, Triesterstrasse 25, poleg bolnišnice.

Gostilna in ekonomija z lepimi ravnimi travniki in polji, 20 minut od Maribora, iztoč vina, pive, mošta in žganja, ki gre dobro, primerno i za trgovino, se proda.

Vprašanja:

Lendler, Maribor

Mellingerstraße 9.

Prodam 3 vagone prav poštano lepega skupne prešanega

sredstva

sena i pod

in 40 hektov lepega krompirja za semena po 8 h kila, vse na postajo Spodnji Dravograd.

Naslov: Filip Wouk, Schlossberg, Unter-Drau.

Mari

sebno oda. C

dober in priden delavec, sprejme se takoj prostem stanovanju.

Josef Presker, trgovec, Zreče pri Ko

en

F

veliko trgovino Johann Koss, Celje

na kolodvorskem prostoru

pripravljajo

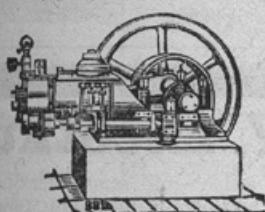
sveto birmo

Langen & Wolf

Dunaj X, Laxenburgerstr. 53
Inženirska pisarna: Gradec, Annenstr. 10.

originalni „OTTO“-motorji

za bencin, bencol, petrolin, „sauggas“ in surovo olje

Bencin-lokomobili

s stičo ali brez nje

Mašine za obdelovanje lesa.

Kompletno pohištvo za žage in mizarske delavnice.

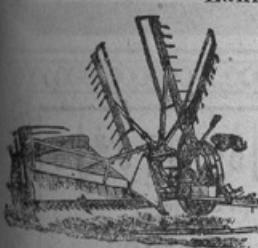
Ledenice in hladilne uredbe

Obisk inženirja, proračun troškov, prošpekt 526 A.
B. Z. zastonj. 859

Obraca za mrvo (Heuwender), grablje za žetev in mrvo

Jeklena in železna konstrukcija.

Posebna špecialnost! Prištedenje dela! Trajno!
Lahkorabno!

Ph. Mayfarth & Co., Dunaj II., Taborstraße 71.

fabrike kmetijskih in obrtnih strojev.

H. cennik št. 208 a zastonj in franko. Išče se agente. Želi se za-
stopnike. 291

Gikt, revmatizem in astma

se uspešno odstranijo po rabi mojega leta
sem najbolje znanega Eucalyptus-olja (av-
straliski naravni produkt). Cena originalne
steklenice 1 K 50 h. Popis z mnogimi za-
hvalnimi pismi zastonj in poštne prosto.
Eucalyptus milo, najboljše sredstvo proti
pegumi, mozuli, fleki (Leberflecke), finami
in nečistosti obraza. — Eucalyptus-bonboni
edino vplivni proti kašlu, oslovskega ka-
šlu, astmi itd.

ERNST HESS
Klingenthal i. S.

Se dobi v Ptiju v lekarni „pri
zamorcu“ H. Molitor. 57

Naturna vina

K 52 do 56. Riesling K 58 do 66. Portugizec
lahko rdeč K 50 do 60. Pristna slivovka K 116,
pristni tropinovec K 118 za 100 litrov prodaja
J. Kravagnā v Ptiju. 148

Lepa hiša

vili podobna, novo zidana, z opeko krita, 12 let
davka prosta, ima 4 sobe, 2 štedilni kuhinji,
veliko klet, perilno kuhinjo, vodnjak, velik vrt,
blizu velike ceste in šole, v lepi ravnnini, $\frac{1}{2}$ ure
od Maribora, miren in brez prašni kraj, toraj
posebno za penzioniste miroljubni dom, se takoj
proda. Cena 8600 kron. Vknjiženo pa ostane
3500 K. Več o tem pri lastniku Franz Podlipnik,
Thesen štev. 37, Marburg. 308

Veleprima 30g

bakreni vitrijol

(Kupfervitriol)

ena kila 64 vinarjev

le pri

Ferd. Hartinger

trgovina z deželnimi produkti

MARIBOR, Tegethoffstrasse 29. 303

Lepo posestvo

164

v Zgornji Sv. Kungoti (v Plintovcu) se proda, kakor
leži in stoji; je 21 oralov veliko in zelo rodovitno, njive,
okoli 12 oralov travnikov in sadenosnik v najboljšem
stanu. Krme za 15 glav govede. Cena 12.000 kron. —
Vprašanje pri posestniku g. Johanu Stanitz v Hočah.

Priznano dobro in ceno

se dobi

15

rezano blago, perilo in obleke
pri Adolfu Wesiak, Maribor, Draugasse št. 4.

Čez vsak dvom

zvišen je sigurni vplip priznanega, zdravniško priporočenega
sredstva

CONTRHEUMAN

(besedna znamka za Mentholo salicilizirani ekstrakt, iz ko-
stanjev) pri revmatizmu, gihtu, neuralgiji in ozeblini itd.,
katero je vedno zanesljivo sredstvo, ki za hitro pomirjenje
in vstavljenje bolečin, odstranjanje oteklin in zopetno vstavljenje
gibnosti členkov ter odstranjenje čutov (Kribelin) si-
gurno presestljivo vpliva pri obkladkih, obribanju in ma-
siranju.

1 tuba 1 krona.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. Fragnerjevi apoteki

c. k. dvorni lifieranti, Praga III. št. 203

Pri naprej-plačilu K 1:50 se 1 tubo |

" " 5—" 5 " } franko poslje

" " 9—" 10 " }

968 Pozor na ime preparata in izdelovalca!

Zaloge v apotekah. V Ptiju apoteka I. Behrbalk in H. Molitor.

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz)
v Ptiju zraven klalnice in plinarske
hiše postavljena je parna žaga vsakomur

v porabo.

Vsakomur se les hlodi itd., ter po zahtevi
tako razržaga. Vsakdo pa sme tudi sam
oblati, vrtati, spahati i. t. d.

Hiša

v sredini mesta, kjer se nahaja že mnogo let dobro
idoča ključavničarska obrt in kjer se nahaja 9 strank,
1 delavnica, skladišče itd. ter se dobi netto-dohodek iz
mitnine letno 1.200 kron, — se za 22.000 K takoj proda.
Izplačati je 11.000 K. Vpraša se pri: Alois Riegler,
Maribor, Triesterstrasse 34. 167

Neprijetne lasi

v obrazu, na rokah, odpravi tekom 5 minut

dra. A. RIX „Haarentferner“

Neškodljivi, sigurni uspeh. Ena doza zadostuje.

Razpošiljatev strogo diskretna. 293

Kos. dr. A. RIX laborat. DUNAJ, IX., Bergasse 17/K.

Javna dražba.

Dne 24. aprila ob $\frac{1}{4}$ ll. uri do-
poldne vršila se bode pri c. kr.
okrajnem sodišču v Sevnici v sobi
štev. 8

dražba zemljišča

vl. štev. 211, k. o. Rajhenburg,
spadajočega v konkurs po Leopoldu
pl. Rainhofen. Zemljišče, ki bode
prišlo na dražbo, je cenjeno na
1600 kron. Najmanjša ponudba
znaša 1066 K 66 v. Dražbene po-
goje in zemljišča se tičoče listine
kupec lahko pregledajo pri c. kr.
okrajnem sodišču v Sevnici ali pa
pri upravniku mase dr. Fritz
Zangger-ju v Celju. Upravnik mase
je pripravljen, pojasnila tudi pisme-
no dati. Parceta, ki pride na draž-
bo, je sredi trga Rajhenburg ležeč
lep vrt, ki se prav posebno lahko
porabi za stavbišče. Interesentje
se torej vabijo, da se dražbe prav
polnoštevilno udeleže.

302

Varstvena marka „Anker“
Liniment Capsici comp.

nadomestilo za

anker-pain-expeller

je znano kot odpeljajoče, izvrstne in bolečine odstranjajoče
sredstvo pri prehlajenju itd. Dobri se v vseh apotekah po
80 h, 1:40 in K 2—. Pri nakupu tega priljubljenega doma-
čega sredstva naj se pazi na originalne steklenice v škat-
ljah z našo varstveno znamko „Anker“, potem se dobri
pristno to sredstvo.

Dr. Richter-jeva apoteka „zlati lev“
v Pragi, Elisabetstr. št. 5 nov.
Razpošilja se vsak dan.

Hranilnica (Sparkassa) vlad. državnega mesta Ptuj

Vstanovljena
leta

1862.

Čekovnemu ra-
čunu št. 808051
pri c. kr. po-
štno - hranilni-
čnem uradu.

Mestni de-
narni zavod.

priporoča se glede vsakega med
hranilnične zadeve spadajočega
posredovanja, istotako tudi za
posredovanje vsakorsnega posla
z avst. ogersko banko. Strankam
se med uradnimi urami
radovoljno in brezplačno vsaka
zadeva pojasniti in po vsem
vstreže.

Občenje
z avst. ogersko
banko.

Ravnateljstvo.

Vstanovljena
leta

1862.

Giro-konto pri
podružnici avst.
ogerske banke
v Gradcu.

Uradne ure
za poslovanje s
strankami ob
delavnikih od
8—12 ure.

Po zelo znižanih cenah!

Ivan Berna

v Celju, Herrengasse štev. 6

filiala Grazergasse štev. 15, in telefon štev. 87/VIII., telefon Herrengasse štev. 94/II., priporoča svojo bogato zalogu obuval za pomladansko letno in zimsko sezijo, vse vrste moških, damskeh in otroških čevljev lastnega in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke, vedno v največji izberi. Priporočam tudi špecialistom prave gorske in lovski čevlje. Izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi popravila. Postrežba točna, cene solidne. Zmanjša naročila protovzeto.

61

Ogenj!!

Pri vsaki hiši je treba užgalic. Kupujte in zahtevajte po vseh trgovinah "Štajerčeve užgalice"! Glavna zal. firma brata Slawitsch v Ptaju.

Rabiljeni motorji za surovo olje
izvrstno ohranjeni 3—50 PS pod polno garancijo se ugodno prodajo. Prvrazredni fabrikati! — Prij. ponudbe na
Leo Klein, Dunaj I,
Krugerstr. 5/St.

Pri podpisanim graščinskim oskrbnimstvu se vsled smrti **vrtnarja za hmelj in sadjarstvo** to službo odda. Plačila so: Plača v gotovini K 480—, 1 oral polja, vrt za zelenjavno, 720 l pšenice, 730 l mleka, prosto stanovanje, kurjava in tantieme za hmelj. Prosilci, ki znajo nemščino in kakšni slovanski ali ogrski jezik in ki zamorejo službo takoj nastopiti, naj svoje prošnje s prepisi spričeval na graščinsko oskrbnimstvo **graščine Mostavina Popovača** (Hrvatska) vpošljejo.

277

Priporočljiva domača sredstva.

Kitajski železni Malaga, kapljice za okrepčanje krvi proti slabosti in bledičnosti (Bleichsuh) itd.; steklenica 2 K. — Tekočina za prsa in pljuče, stekl. 1:20 K proti kašlu, težki sapi itd. — Čaj in pilule za čiščenje krvi à 80 vin. — Čaj proti gihtu à 80 vin. — Balzam za giht, ude in živce stekl. 1 K; izvrstno mazilo, ki odstrani bolečine. — Bleiburški živinski prašek à 1:20 K. Prašek proti odvajenju krvi v živalski vodi à 1:60. — Izvrstni strup za podgane, miši, šurke à K 1—. Razpoljaljev L. Herbst, apoteka, Bleiburg na Korčkem.

Razpoljaljalna hiša

za otroške vozičke, otroške postelje, športne vozove, reformske stole, železno pohištvo, mesinkovo pohištvo, matrace in "einsatze", po originalnih fabričnih cenah Angl. voz od K 22— naprej. Princes-voz od K 36 — naprej. Voz (Kastenwagen) z gumijem od K 7— naprej. Otroške postelje (Gitterbetten), velike od K 20— naprej. Mesinkove postelje od K 90— naprej. Špecialiteti: "Brennaborwagen". Najboljše po vsem svetu v vseh cenah. Največja izbera! Najniže cene!

L. Gerlach, Gradec, Joanneumring 7. 247

Najboljša pomemska razprodaja!

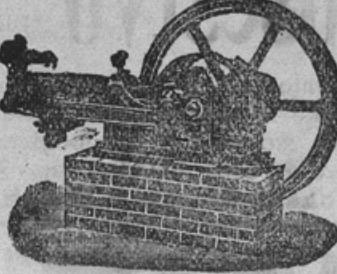
Ceno perje za postelj!

1 kg. sivih šlisanih 2 K; boljših 2 K 40 h; na pol belih 2 K 80 h; belih 4 K; belih mehkih 5 K 10 h; 1 kg najfinjejsih snženo-belih, šlisanih 6 K 40 h, 8 K; 1 kg flaura (Dauna) sivega 6 K, 7 K; belega 0 K; najfinjejsi prsnji 12 K. Ako se vzame 5 K, potem franko.

Gotove postelje

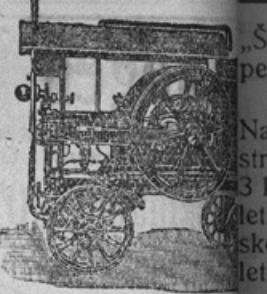
iz krepkega, rdečega, plavega, belega ali rumenega nankinga, 1 tuhent, 180 cm dolg, 120 cm širok, z 2 glavnimi blazinami, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, napolnjene z novim, sivim, trajnim in flaminastim perjem za postelje 16 K; pol-dauje 20 K; dnuje 24 K; posamezni tuhenti 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; glavne blazine 3 K, 3 K 50, 4 K. Se pošlje po povzetju od 12 K naprej franko. Izmenjava ali vrnilje franko dovoljena. Kar se ne dopada denar nazaj. S. Benisch, Deschenitz Nr. 718, Ščekš, (Štajerska). Cenik gratis in franko.

Motorji

za surovo olje z visokim pritiskom od 16 do 100 HP. Obratni troški 1 do 1½ vinarja za uro in konjsko moč. Bencin-, petrolin- in benzol-motorji ležeče in stoječe konstrukcije od 1 do 50 HP, ter lokomobili od 2 do 20 HP. Obratni troški 5 do 6 vinarjev na uro in konjsko moč. 75

J. Warchałowski
Dunaj, III., Paulusgasse 3. — Budapest, VI., Váci körút 37.
Ugodni plačilni pogoji. — Ceniki in obisk kupcev brezplačno.

V začetku

množih resnih bolezni stoji komaj opazljivi lahki horeni. Zato vzemite pri nastopanju tega takoj zdravniško pričetki, čeni, dobro okusui

Thymomel Scillae

da preprečite pretečo nevarnost! Da jim to podelite pri nastopivšem kašlu, katarhu itd. Tudi pri oskorbi kašlu najbolje izkušeno in hitro vplivajoče. Izdeloval

glavna zaloge

B. Fragnerjeva apoteka c. k. dvorni liferanti Praga III, št. 203.
Prosimo, vprašajte Vašega zdravnika!

1 steklenica 2:20 K. Po pošti franko pri naprej plačilu 2:20 K. 3 steklenice pri naprej-plaćilu 7— K. 10 steklenic pri naprej plačilu 20— K.

Pozor na ime preparata, izdeleovalca in na varstveno znamko.

Zalege v apotekah. V Ptaju pri apoteki Ig. Behrbalk Molitor.

Najzanesljivejše orožje

vsake vrste prodaja

Friedrich Ogris,

tovarna pušk

Sv. Marjeta v Rožu, Koroška

Priporazdne puške za šajbolov, vsak zistem, dvojecen, flinte (Büchsenflinte), iste za visokov (Hochjagd), trojke, štucni lov, itd. s petelin ali brez petelin.

Popravila, predrugačje, šaffanje se v najbitnejšem izborni izvrši. Zlasti se priporazdne Wermel-infanterijske puške, model 67/77, prenarejene za Lanzen, strešrot-patrone, kaliber 28 mm, komad z zavojem samo 14 mm. Ako se vzame 10 komadov, da se 1 zastonj. Prazne patrone vsaki puški zastonj doda. Garnirano izborni strel.

Najboljše in najcenejše orodje za domače varstvo. Naročite takoj in opozarjajte svoje prijatelje na inzerat.

Nikjer se Vam ne postreže bulja!

Vsaka mati

naj bi vpoštevala, da je močnate jedi, kar kor štrudelj, knedeljne, testo, torte, kohe, puddinge, auflaue, guglhupfe, krofe, fleke, vuhteljne, bajgeljne, nudeljne, omolečne, palatšenke špalte, kifelje, dalke, kiheljne, cmeke, štolne itd., v mnogih slučajih, zlasti pri otrokih, mesnatim in sestavljenim jedilam odlikovati, ako se jih napravi z dodatkom

dr. Oetker praškom za pecivo à 12 h,

kajti le tedaj so ne samo redilne, marveč tudi lahko prebavljive, kar se zlasti zopet pri otrocih ne more preveč ceniti. Napravite torej za Vaše otroke mnogo takih močnatih jedil z dra. Oetker praškom za pecivo, ki se ga dobri povzod z milionsko priznanimi recepti. Ali pazite nato, da dobite le pristne izdelke dra. Oetker. 1095

Zdravo, redilno, ceno!

Ljudska kopelj mestnega

kopališča v Ptaju.

Čas za kopanje: ob delavnikih od 12. ure do 2. ure popoldne (blagajna je od

12. do 1. ure zaprt); ob nedeljah in praznikih od 11. do 12. ure dopoldne.

1 kopelj z vročim zrakom, paro ali "Brausebad" z rjuho K — 60; postrežba K — 10.

IZJAVIM

da je zanesljivo desinfekcijsko sredstvo v vsaki hiši potrebno. Za čiščenje ran, turov, za irrigacijo pri damah, za desinfekcijo na bolniški postelji, za odpravo slabih duhov in potnih nog, je steklenica

Lysoform

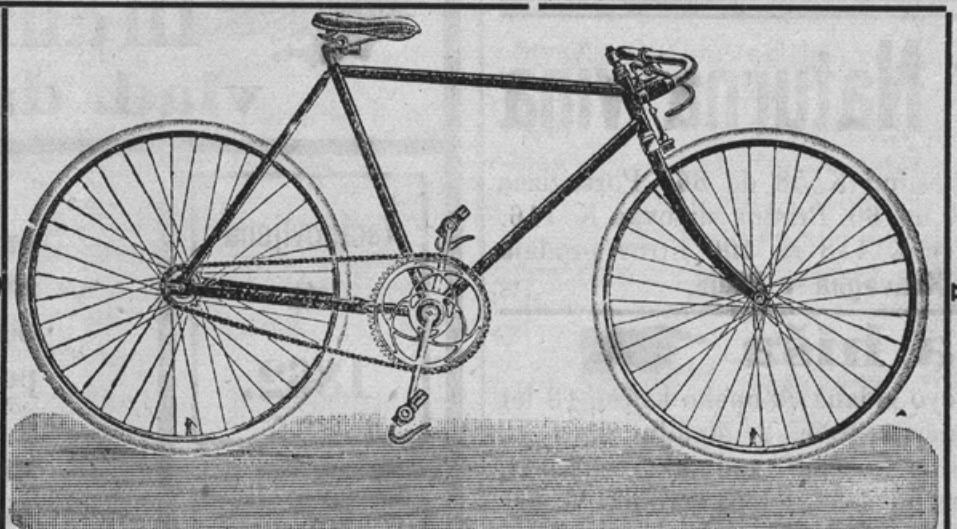
desinfekcijskega sredstva priznano najboljše.

133

Se dobi z navodilom za rabo v vsaki apoteki in drožeriji po 80 vinarjev v originalnih steklenicah. — Lysoform-toaletno milo 1 krona za en komad.

277

„STYRIA“

Kdor si želi dober in zanesljiv bicikel kupiti, ta naj se odloči za „Styria“ kolo (največja fabrika v naši državi!).

Cene za gotovi denar: Herren-Tourenrad K 140—160. — Herren-Strassenrad fino delo K 180—200. — Herren-Strassenrad najfinjejsa vrsta K 200—240.

Bicikelni so s „freilaufom“ in z najmočnejšim pneumatikom. Zanesljivim kupcem se proda tudi na obroke (rate). — Deli (Bestandteile), nežne dalje „Laufmantel“ in „Luftslauhi“ se dobijo po najnižji ceni.

Obiščite našo veliko zalogo ali pišite po cenik (Preisliste). Zaloge koles in šivalnih strojev.

Brata Slawitsch, trgovca v Ptaju

Florianiplatz in Ungartorgasse.